

Procedura postępowania w razie ujawnienia przypadku agresji lub przemocy rówieśniczej

Podstawa Prawna:

- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z 26 października 1982 r. (Dz.U. z 2002 r. nr 11, poz. 109 ze zm.) – art. 4 §1 i §3.
- Ustawa Kodeks postępowania karnego (Dz. U. nr 89 poz. 555 ze zm.) – art. 304 ust. 2.
- Rozporządzenie MEN z 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r. poz. 532).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. poz. 59 i 949)

Krok 1.

Nauczyciel lub innym pracownik szkoły, który zauważy, że uczeń dopuszcza się fizycznej lub psychicznej agresji/przemocy wobec innego ucznia lub dowie się o tym z innego źródła, informuje o tym fakcie wychowawcę klasy, w razie potrzeby także pedagoga szkolnego. Jeśli jest świadkiem takiego zachowania, niezwłocznie interweniuje w celu przerwania go, upomina ucznia będącego sprawcą agresji i zapewnia bezpieczeństwo uczestnikom zdarzenia. W razie potrzeby prosi o pomoc innego pracownika szkoły.

Krok 2.

W razie potrzeby pedagog szkolny rozmawia (pojedynczo) z osobą poszkodowaną, sprawcą przemocy oraz świadkami zdarzenia, zbierając od nich przydatne informacje oraz udzielając poszkodowanym i świadkom psychicznego wsparcia w związku z przemocą, której doświadczyli. Informacje te przekazuje wychowawcy ucznia, który dopuścił się przemocy, a także wychowawcy ucznia poszkodowanego oraz świadków. Zarówno wychowawcy, jak i pedagog wykorzystują te informacje do udzielenia adekwatnej pomocy psychiczno – pedagogicznej wszystkim uczniom uczestniczącym w zdarzeniu oraz przekazują je dalej wyłącznie uprawnionym osobom (zasada poufności).

Krok 3.

Jeśli jest to pierwszy ujawniony incydent związany z agresją/przemocą ze strony danego ucznia i incydent nie był drastyczny, **wychowawca:**

1. Udziela uczniowi upomnienia i wpisuje je do dziennika klasowego.
2. Informuje ucznia o kolejnych krokach, jakie zamierza podjąć w jego sprawie, oraz dalszych konsekwencjach, jakie mu grożą w razie powtarzania agresywnych zachowań.
3. Przeprowadza z uczniem indywidualną rozmowę interwencyjną na temat przemocy rówieśniczej, starając się jednocześnie ocenić przyczyny zachowania ucznia i rozmiary problemu, a także zobowiązuje ucznia do poprawy zachowania i wspólnie

z nim szuka sposobu zadośćuczynienia poszkodowanemu uczniowi, po czym nadzoruje realizację ustalonego zadośćuczynienia przez ucznia.

4. W razie potrzeby telefonuje lub pisemnie informuje rodziców/prawnych opiekunów ucznia o incydencie oraz uzyskuje od nich przydatne informacje na temat sytuacji i zachowania ucznia poza szkołą.

Krok 4.

Jeśli uczeń ponownie dopuszcza się agresji/przemocy, **wychowawca:**

1. Postępuje jak Krok 3. pkt 1 – 2 .
2. Ustnie informuje o sytuacji pedagoga szkolnego, który przeprowadza z uczniem indywidualną rozmowę interwencyjną na temat przemocy rówieśniczej.
3. Telefonuje lub pisemnie informuje rodziców/ prawnych opiekunów o incydencie i wzywa ich do szkoły na rozmowę.
4. Podczas rozmowy wspólnie z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia rozważa możliwe przyczyny agresywnego zachowania ucznia, uzyskuje od nich przydatne informacje na temat sytuacji i zachowania ucznia poza szkołą oraz informuje ich o konsekwencjach, jakie grożą uczniowi w razie ponawiania agresywnych zachowań.
5. Wyciąga wobec ucznia konsekwencje przewidziane w Statucie szkoły.

Krok 5.

W razie wystąpienia dalszych agresywnych zachowań ucznia **wychowawca:**

1. Postępuje jak Krok 3 pkt 1 – 2.
2. Pisemnie informuje o sytuacji pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły.
6. Telefonicznie lub pisemnie informuje rodziców/ prawnych opiekunów o incydencie i wzywa ich do szkoły na **rozmowę wraz z dzieckiem.**
3. Podczas rozmowy wspólnie z uczniem, jego rodzicami/prawnymi opiekunami oraz pedagogiem rozważa możliwe przyczyny agresywnych zachowań ucznia, zobowiązuje go do właściwego zachowania oraz informuje ich o konsekwencjach, jakie grożą uczniowi w razie ponawiania agresywnych zachowań.
4. Wyciąga wobec ucznia konsekwencje przewidziane w Statucie szkoły.

Krok 5a

Uczeń otrzymuje pisemne upomnienie dyrektora szkoły.

Krok 5b

Jeśli wychowawca stwierdzi taką potrzebę, on sam lub pedagog przeprowadza w klasie profilaktyczną lekcję wychowawczą poświęconą przemocy rówieśniczej i/lub uczeń podejmuje pracę z pedagogiem szkolnym mającą na celu poprawę jego zachowania.

Krok 6.

Jeśli uczeń nadal dopuszcza się agresywnych zachowań bądź też jego zachowanie (nawet jeśli pojawiło się po raz pierwszy) miało drastyczny charakter, **wychowawca:**

1. Postępuje jak Krok 3 pkt 1 – 2.
2. Pisemnie informuje o sytuacji pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły.
3. Telefonicznie **oraz pisemnie (listem poleconym)** informuje rodziców/ prawnych opiekunów o sytuacji, udziela im upomnienia i wzywa ich do szkoły na rozmowę wraz z dzieckiem z udziałem pedagoga szkolnego (a w razie potrzeby także dyrektora szkoły).
4. Podczas rozmowy rozważane są przyczyny agresywnych zachowań ucznia oraz możliwości udzielenia mu pomocy (w tym skierowanie do poradni psychologiczno - pedagogicznej). Następnie między uczniem, wychowawcą a rodzicami/prawnymi opiekunami, w obecności pedagoga szkolnego (a w razie potrzeby także dyrektora szkoły), spisuje się kontrakt zobowiązujący ucznia do podporządkowania się zapisom kontraktu, a jego rodziców/prawnych opiekunów – do szczególnego nadzoru nad dzieckiem i współpracy ze szkołą, a także określający formy długofalowej pomocy psychologiczno – pedagogicznej, jakiej szkoła udzieli uczniowi. Ponadto wychowawca informuje ucznia oraz jego rodziców/prawnych opiekunów o konsekwencjach, jakie mu grożą w razie dalszych zachowań agresywnych.
5. Wyciąga wobec ucznia konsekwencje przewidziane w Statucie szkoły.
6. Powiadamia o agresywnym zachowaniu ucznia kuratora sądowego – jeśli uczeń pozostaje pod nadzorem kuratora.

Krok 6a.

Uczeń otrzymuje pisemną naganę dyrektora szkoły.

Krok 6b.

Jeśli stan poszkodowanego ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia lub życia, pracownik szkoły niezwłocznie wzywa lekarza lub pogotowie, o czym powiadamia dyrektora szkoły. O zaistniałej sytuacji wychowawca informuje telefonicznie rodziców/prawnych opiekunów ucznia i prosi ich o przybycie do szkoły. Uczniowi należy udzielić też wsparcia emocjonalnego.

Krok 7.

Jeśli zachowanie ucznia miało charakter czynu zabronionego, pracownik szkoły będący jego świadkiem lub posiadający na jego temat wiarygodne informacje z innego źródła, informuje o tym dyrektora szkoły, który zawiadamia policję. Jeśli konieczna jest natychmiastowa interwencja policji, pracownik wzywa policję, o czym powiadamia dyrektora szkoły. O zaistniałej sytuacji **wychowawca informuje telefonicznie rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawienia się w szkole.**

Krok 7a.

Odpowiedzialność na zasadach Kodeksu karnego ponoszą osoby, które w chwili popełnienia czynu zabronionego miały ukończone 17 lat. Osoby między 13 a 17 r.ż. odpowiadają na zasadach określonych w ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich, natomiast osoby poniżej 13 r. ż. Nie odpowiadają karnie (czyny zabronione są tu traktowane jako przejaw demoralizacji).

Krok 8.

W razie braku współpracy rodziców/prawnych opiekunów ucznia, niedopełnienia przez ucznia warunków kontraktu lub szczególnie drastycznych zachowań z jego strony, dyrektor szkoły podejmuje decyzję o przeniesieniu ucznia do równoległej klasy i/lub poinformowaniu Sądu Rodzinnego o zagrożeniu demoralizacją małoletniego i/lub wystąpieniu do kuratora oświaty z prośbą o zgodę na przeniesienie ucznia do innej szkoły. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach tych instytucji.

Krok 9.

W klasach, w których doszło do poważnych przypadków przemocy rówieśniczej, pedagog szkolny przeprowadza warsztaty psychoedukacyjne poświęcone temu zjawisku.